

Programový modul KALKULACE

Programový modul KALKULACE lze parametricky nastavit pro výpočet předběžných (plánových, operativních, propočtových) a výsledných, eventuálně cenových kalkulací. Program je možné využít jak pro jednofázovou, tak vícefázovou výrobu s charakterem hromadné i zakázkové výroby. Lze zpracovat kalkulace za jednotlivé fáze výroby a také průběžné kalkulace, ve kterých se vypočítává průběžná výše jednotlivých druhů nákladů za všechny fáze výroby, kterými výrobek prochází.

Možnosti definování kalkulačního střediska a fáze výroby

Znak střediska	Název kalkulačního střediska	Druh střediska	Pořadí	Znak fáze	Název fáze výroby
Z1	Závod 1	vlastní	1	P1	Provoz 1
			2	P2	Provoz 2
			3	P3	Provoz 3
⋮					
Z2	Závod 2	vlastní	4	P4	Provoz 4
			5	P5	Provoz 5
			6	P6	Provoz 6
⋮					

Pro zpracování kalkulací je nutné definovat kalkulační jednotice (výkony). Program umožňuje nastavit až 5 stupňů pro označení kalkulačních jednic, které lze využít pro sestavení kalkulací za agregace výrobků (např. sortimentní skupiny, cenové skupiny, rozměrové, jakostní skupiny).

Možnosti definování kalkulačních jednic

I. stupeň	II. stupeň	III. stupeň	IV. stupeň	V. stupeň	Název kalkulační jednice
Obor	Druh výrobku	Jakost výrobku	Označení výrobku	Prodejní skupina	Název kalkulační jednice
133	T	A	šedá	X	Trubka šedá, jakost A
136	K	A	černá	X	Kolejnice černá, jakost A
136	K	B	černá	T	Kolejnice černá, jakost B

Kalkulace jsou zpracovávány ve struktuře uživatelem definovaného kalkulačního vzorce, jehož členění nákladů a výnosů respektuje potřeby uživatele (položky přímé, nepřímé, fixní, variabilní,

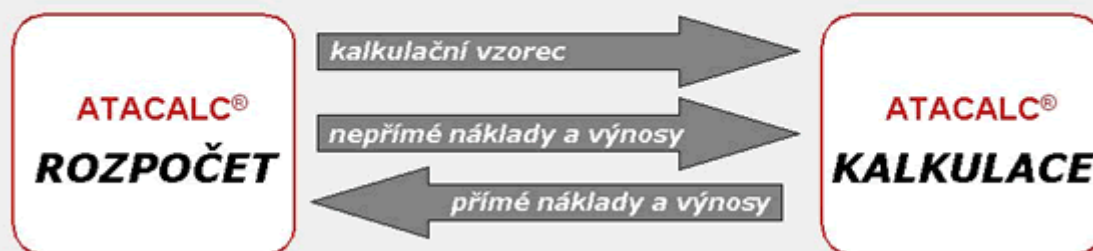
jednicové, režijní). Kalkulační vzorec je převzat z programového modulu ROZPOČET.

Kalkulace je možno zpracovávat za zvolený detail nebo agregaci výrobků (výkonů), a to v podobě úplných nebo neúplných kalkulací (výpočet příspěvku na úhradu). Programový modul umožňuje využití moderních postupů tvorby kalkulací, např. metodou kalkulace dle dílčích činností (metoda ABC) a metodou Direct Costing.

Údaje pro výpočet přímých nákladů a výnosů (objemy výrob, normy, ceny a skutečné spotřeby) lze do programu převádět z informačních systémů uživatele v podobě ASCII souboru i z programových modulů ROZBOR NÁKUPU A PRODEJE, BILANCE VÝROBY systému ATACALC®. Tyto data lze zadávat také manuálně. Program umožňuje provádět variantní propočty přímých nákladů, tj. zpracovávat kalkulace s různými vstupními daty. Vypočtené přímé náklady lze převádět do programového modulu ROZPOČET.

Nepřímé náklady a výnosy se do programu převádějí z programového modulu ROZPOČET.

Vazba mezi programovými moduly ROZPOČET a KALKULACE

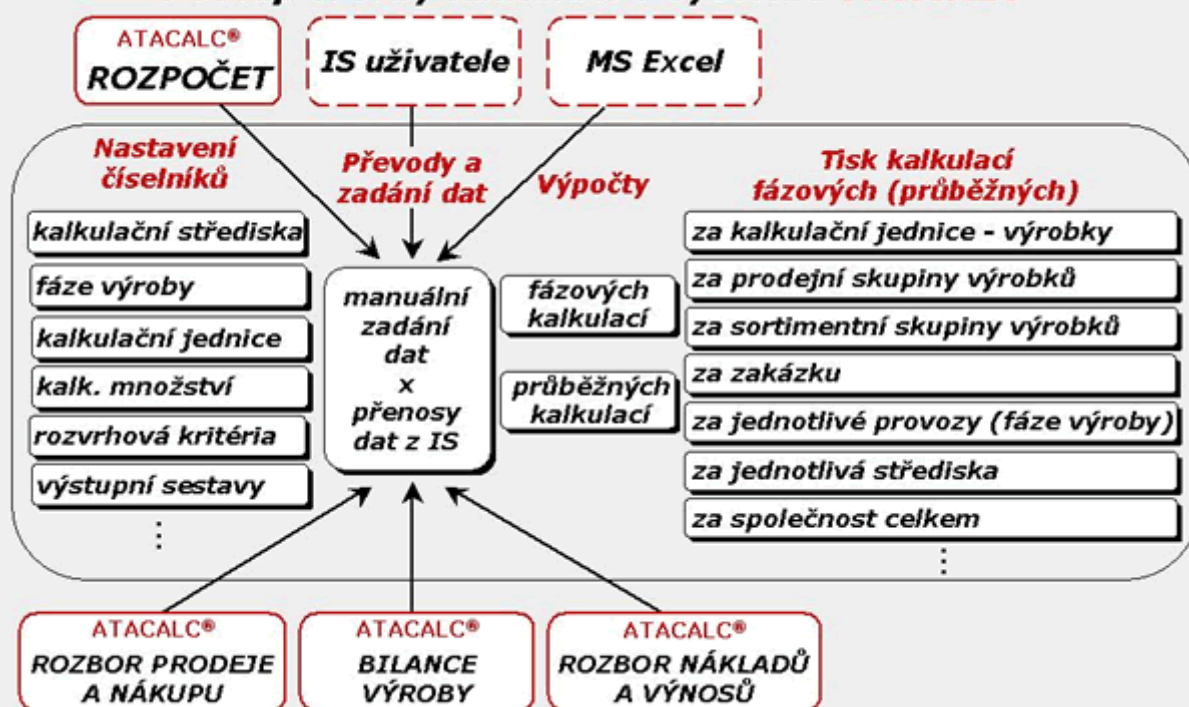
Program nabízí řadu jednoduchých, ale přesných metod rozvrhování nepřímých nákladů na jednotku výkonu - kalkulační jednici. Jako rozvrhová kritéria mohou sloužit vztažné veličiny, poměrová čísla a koeficienty pracnosti.

V programovém modulu KALKULACE se k jednotlivým kalkulačním jednicím vypočítávají pro položky kalkulačního vzorce následující údaje:

- **množství** - vstupy a výstupy v libovolných měrných jednotkách
- **hodnota** - v Kč, v tis. Kč či v jiných měnách
- **norma** - měrná spotřeba vstupů na jednotku výkonu
- **cena** - v Kč (či v jiných měnách) na jednotku množství daného vstupu či výstupu
- **rozčet** - podíl nákladů (výnosů) v Kč (či v jiných měnách) na jednotku výkonu

Zpracované kalkulace lze tisknout jak pro jednotlivé kalkulační jednice (výrobky, služby), tak pro jakékoliv jejich agregace v rámci celého kalkulačního vzorce, případně pro vybrané kalkulační položky (tzv. zkrácené kalkulační vzorce). Tiskové sestavy je možné uživatelsky definovat pro takřka libovolné kombinace a agregace dat obsažených v databázi, a to včetně převodu sloupců do řádků a naopak. Všechny tiskové sestavy lze automaticky převádět do programu MS Excel.

Postup tvorby kalkulačí v systému ATACALC®

Předběžné kalkulace lze dále využít pro výpočet tzv. "přeypočteného plánu" (rozpočtu) metodou přepočtu variabilních nákladů a výnosů skutečným objemem a sortimentem výroby v programovém modulu ROZBOR VÝNOSŮ A NÁKLADŮ. Tímto způsobem dochází k úpravě původních hodnot plánu o vliv objemu a sortimentu kalkulačních jednic (výrobků, služeb).

Programový modul KALKULACE značně usnadňuje práci při sestavování kalkulačí. Jednotlivé vstupní údaje lze do databáze doplňovat postupně, bez logické návaznosti, tak, jak jsou získávány, čímž lze převážnou část přípravných prací provádět v předstihu. Uživatel spustí výpočty po doplnění posledního údaje a vypočtené kalkulace jsou pak ihned k dispozici. Při tzv. "ručním zpracování" kalkulačí není tento postup možný, protože je nutné dodržet posloupnost jednotlivých etap výpočtů.

Změnou některých vstupních údajů (ceny, množství, normy) lze z již vypočtených kalkulačí snadno sestavovat další varianty kalkulačí pro různé účely použití. Tímto způsobem lze provést úpravu již zpracovaných kalkulačí (předběžných, výsledných) např. pro potřeby manažerského účetnictví, a to změnou hodnot rozvrhovaných kalkulačních položek (zohlednění kalkulačních odpisů, úroků apod.), případně změnou cen vstupů a výstupů.

Výhody využití programového modulu KALKULACE :

- úpravy kalkulačního vzorce - kalkulační položky lze libovolně doplňovat dle aktuálních požadavků na strukturu kalkulačí
- variantní propočty kalkulačí - zpracování kalkulačí pro různé ceny, spotřeby, objemy výrob, hodnoty rozvrhových kritérií, rozvrhové základny či jiné parametry, což umožňuje sledovat vliv na úplné vlastní náklady
- úprava struktury kalkulačních jednic - kalkulační jednice lze libovolně doplňovat, např. pomocí kopírování stávajících kalkulačních jednic

- stupňovité označení kalkulačních jednic - usnadňuje, omezuje chybovost a snižuje časovou náročnost při zadávání vstupních údajů (např. THN, ceny, rozvrhová kritéria) pro jednotlivé výrobky tvořící stejnorodé skupiny
- využití zkráceného kalkulačního vzorce - z již zpracovaných kalkulací lze bez jakýchkoli úprav tisknout sestavy v různém detailu položek kalkulačního vzorce (např. příspěvky na úhradu, variabilní náklady, zpracovací náklady)
- tvorba tiskových sestav - tisk kalkulací detailních kalkulačních jednic a průměrných kalkulací za libovolné agregace kalkulačních jednic (dle stupňů kalkulačních jednic), za jednotlivé fáze nebo kalkulační střediska
- převod tiskových sestav do programu MS Excel - úprava výstupních sestav dle požadavků uživatele (úprava formátu, doplnění komentářů)
- síťové zpracování kalkulací - společná práce více uživatelů, vzájemná koordinace při přípravě dat a prezentaci výsledků

Základní možnosti využití kalkulací

Kalkulace patří mezi klasické nástroje vnitropodnikového ekonomického systému řízení, jejichž úkolem je poskytnout informace o nákladech, které byly v souvislosti s konkrétními výkony vynaloženy. Dokonalá znalost nákladů spolu se zjištěním příčin, které působí na jejich výši, jsou pro úspěšné vedení podniku nezbytné.

Kalkulace finálních výkonů, ale i polotovarů, činností, dílčích aktivit a operací je zřejmě informačním nástrojem s širokým spektrem použití:

- podklad pro rozhodování o optimálním sortimentním složení prodáváných výkonů a o způsobu jejich provádění,
- ve formě vnitropodnikových cen umožňuje zobrazit vztahy mezi odpovědnostními útvary a způsobem ocenění ovlivňovat chování pracovníků těchto útvarů tak, aby jednali v souladu s podnikovými cíli,
- nástroj řízení hospodárnosti zejména při vynakládání jednicových, popř. ostatních variabilních nákladů výkonů,
- nástroj pro hodnocení různých variant cenových úvah,
- podklad pro tvorbu plánu nákladů, výnosů a zisku,
- nástroj pro ocenění stavu a změny stavu nedokončené výroby, polotovarů, hotových výrobků a jiných aktivovaných výkonů.

Využijte naše know-how!